

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
pa mesec	2—

v upravljalni prejem:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (I. nadstropje na levo), telefon št. 34.

Izreja vsak dan zvečer izvenredne in praznične.

Inserati veljajo: petstopenjski peti vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
pol leta	14—
četrt leta	7-00
na mesec	2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče na levo), telefon št. 85.

Premišljena in vzorna deželna uprava.

Sicer tako zgovorni gospodi je Gailhoferjeva afeta čudovito zaprla sapo.

Na vsa očitavanja o narodnem in obenem tudi stvarnem škandalu smo pričakali dosedaj samo skromno Jarčevo izjavo na nekem shodu, kjer se je g. profesorju zdelo za njegove ekvilibristične poskuse primerno občinstvo. Povedal je le, da je nadsvetnik Klinar oni grešnik, ki je Gailhoferja spoznal kot specialista v vodnih zgradbah, da pa mora vsak Slovenec z normalno razvitimi možgani brez vsakega strokovnjakaškega nasveta izpredvideti, kako demoralizirajoče in neizmerljivo škodljivo je Gailhoferjevo imenovanje v narodnem oziru, tega učeni profesor ni povedal.

Ako je Jarčeva trditve resnične, sicer ne moremo umeti, kako je nadsvetnik Klinar mogel ali moral priti do svojega žalostnega predloga, vemo le to, da se bode Gailhoferjev slučaj pri deželnem odboru še večkrat ponovil, kadar se bode gospodom, katerim rojijo ameriški projekti po glavi, posrečilo zagledati na obzorju kakega nemškega specialista, četudi le kot pičico velikega.

Zato pa je tudi zadnji razpis celne vrste služb pri kranjskem stavbenem uradu zgolj komedija; kajti sedaj, ko so oddali brez konkurence najmanjšo službo nemškemu nacionalcu, jim je kosmata vest narekovala, da bi bilo dobro z brezuspešnim razpisom dokazati pomanjkanje slovenskih in slovanskih tehnikov prosilcev.

Ta čedni namen je prof. Jare indirektno izdal, ko je bilo vzdihoval, da tudi lansko leto niti za vrata ni bilo dobiti dovolj slovenskih in slovanskih kompetentov.

To pa je grda neresnica. Med drugimi lanskimi slovenskimi prosilci, kateri so bili zavrnjeni, poznamo na pr. slovenskega tehnika, kateri je po večmesečni praksi v kranjski vladni službi hotel končati praktikanstvo mizerijo in se je drznil kompetirati pri dež. odboru za mesto stavb. adjunkta. Toda mistično ni bil spoznan za godnega, ker ga je menda hotel dež. odbor kot slovenščine zmožno rariteto deželne vlade še na-

dalje ohraniti za vežbenika dež. vladi. Da je bil to jalov izgovor, vidimo po enem letu, ko je kranjska dež. vlada »slovenščine zmožnega« Gailhoferja z veseljem podarila dež. odboru kot božično darilo.

Dругih slovanskih, zlasti čeških prosilcev bi bilo z lahkoto dobiti, ako bi se razpis objavil v kakem razširjenem češkem listu, saj je znano, da imajo Čehi dve lastni tehniški visoki šoli in veliko nadprodukcijo tehnikov. — Igrača bi bila tudi letos, ako si je že dež. odbor vbil v glavo, da potrebuje specialista, namesto Gailhoferja za isti denar dobiti Čeha, pristnega strokovnjaka, kateri bi gotovo imel več ljubezni in smisla za slovenski jezik, kakor Gailhofer.

Imenovanje Gailhoferjevo je porinilo ne le slov. tehnikom, ampak slovenskim uradnikom sploh nož v sree.

Za glavo se prijemljejo v obupu oni maloštevilni slovenski uradniki, katerim se je posrečilo, da so zavzeli v državnih in drugih službah več kakor mesta slug.

Desetletja in desetletja že zahtevamo slovenščino v solah in uradih na taborih, smo ljudstvu govorili o tem, protestirali smo in pisali spomnice, razbijali si glavo ob trdosrčnosti vlade in narodnih nasprotnikov, dosegli smo končno nekaj mrvic. — Sedaj pa se priplazi od boga in ljudstva poslana klerikalna večina kranjskega deželnega zbora, brezsrčno nas butne v hrbet, udari nas in sebe po čeljustih ter s svojim činom loče pribiti našo stoletno hlapčevsko naravo!

Najhujše orožje je bilo skovano s tem vladi in nasprotnikom: Kadar se bomo zopet drznili odpreti usta in zahtevati svojih pravic, nam bodo s porogljivim glasom in elegantno zmajevaje z ramami odgovorili: »Kaj hočete vendar? Vaši lastni ljudje so vas proglasili za inferijoren rod, goden za pometaška in težaška dela, in poklicali so sami nemško inteligenco na pomoč, da vas potegne iz blata duševne teme!

Bridkejšje in opravičenejšje ironije si ne moremo misliti; strup, ki ga je zvarila klerikalna večina z nepotrebnim Gailhoferjevim imenovanjem, bode deloval stotero; tukaj naj porabi »Slovenec« svojo pripovedko o škorpionu, kateri je vgriznil ne le sebe, ampak tudi slovenski narod!

In zdi se nam, da ta dež. odbor v zadnjem razpisu stavb. služb le še pomotoma zahteva znanje slovenščine, saj se je na ljubo Gailhoferju itak pod roko izpremenil nekdanji deželni sklep o slovenskem uradovanju. — Milo je tožil prof. Jare, da ni slov. tehnikov in je menda hotel s tem dokazati, da je bilo treba tem slovenskim deželnim inženirjem, kateri že eksistirajo, podeliti breo.

Po vsem, kar se je zgodilo, se večina dež. odbora pač ne moti, ako upa, da bode z razpisom dokazala pomanjkanje slov. tehnikov, kajti ne verujemo, da bi se po Gailhoferjevi aferi, ako bi bilo tudi slov. tehnikov čez glavo dosti, še kdo od njih tgal za zausnice v dež. službi, verjetneje se nam zdi, da se bodo v velikem številu odzvali nemški nacionalci in židje, ker so spoznali, da jim piha na kranjskem simpatična sapa.

Dokaz za to jim je ljubezen kranjskega dež. odbora do eminentno židovske tvrdke Redlich & Berger, kateri je tudi brez konkurence pod roko izročil pripravljala dela za podeželne centrale.

Že zadnjič smo prerokovali, da se bode dež. odbor praskal za ušesi, ko mu bode ta tvrdka predložila svoje račune. Danes pripominjamo, kakor nam je zanesljivo znano, da je ta tvrdka pač imela velike železniške zgradbe, z napravami za vodne sile se pa nikdar ni bavila in tudi nima v tej stroki izvežbanih ljudi.

Zdi se nam, da so pri konferenci z interesiranimi resorji zastopalke kranjskega dež. odbora kakor nedolžno dete speljali neki krivonosci.

Razumljivo je, da osrednja vlada do takih pripravljajnih del ne bode imela zaupanja in jih tudi ne bode priznala; pomisliti je namreč, da o usodi tega ne bodo morda odločevali oni gospodje železniškega ministrstva, s katerimi so zastopniki kranjskega deželnega odbora spregovorili nekaj stavkov, ampak strokovni uradi delavskega ministrstva. — Ako si je dež. odbor vbil v glavo, da je za pripravljajna dela edno zveličavno privatno podjetje, smo prepričani, da bi to delo z enako vestnostjo in gotovo cenejšje izvršil kdo od domačih oblastvenih avtoriziranih civ. inženirjev. Toda ker gospodi ne diše najbližji domačini, ako ne morejo pokazati ugodne politično-bakteriološke preiskave, bi imeli še na razpolago jugoslovansko tvrd-

ko inž. dr. J. Simića v Tuzli v Bosni: zlasti ko so še pred kratkim pripovedovali gospodje vsakomur o svoji ganljivi ljubezni do Bosancev. Vse to je bilo treba povedati, da se vidi, kako je dež. odbor med štirimi očmi poveril s pripravljajnimi deli za električne centrale tvrdko Redlich & Berger, katera se ni mogla izkazati z nikakimi napravami za vodne sile.

Čimdalje se vidi jasnejše, da zastopniki kranjske dežele od početka vse akcije za dež. centrale, niso imeli niti enega svetovalca, kateri ne bi bil interesiran na izvršitvi akcije, le tako moremo razumeti, da voziček sigurno in vedno hitreje drda v smeri, katero mu dajejo zakulisni vplivi različnih židovskih tvrdk.

Dež. odbor se pusti mirno voditi, ne premišljuje o tem, da bodo davkoplačevalci brez potrebe za isti namen trikrat plačevali, za pripravljajna dela in poizvedbe dežele, stavbene uprave drž. železnice in hidrografškega urada.

Dež. odbor pripravljajna dela, katera bodo veljala desetine in desetine tisočakov, mirno izroči tvrdki, o kateri so mu nekateri zašepetali, da je prava, vse te neopravičene stroške hoče opravičiti, češ, da se z akcijo silno mudi in da je država večinoma prepočasna, dočim je pribito, da ni nikdar zahteval od osrednje vlade, da pospeši sestavo katastra kranjskih vodnih sil, posvetojuje se z zastopniki železniškega ministrstva in pozabi vprašati, kedaj bode stavbna uprava drž. železnice zanesljivo začela jemati električni tok od dežele —

Ali res ni mogoče, da bi se mislilo, dokler je čas? — Če se je s tem začetkom akcije in z Gailhoferjevim imenovanjem začel izvajati oni splošni prepored, kateri je bil od klerikalcev tolikokrat z gromom in bliskom naznanjen, je to res sila žalostno.

Zlata resnica.

Fran plem. Šuklje, nekdanji svobodomislec, danes klerikalni deželni glavar kranjski, je v »Letopisu Slovenske Matice« v letniku 1877 na strani 54. zapisal naslednje besede: »Celo pri najbolj izobraženih ljudeh je to kaj prav navadnega, da izpreminjajo svoja načela

(politična), da zapustijo svoje prijatelje in somišljenike ter sramotno pobegnejo v nasprotni tabor. To se godi iz dvojnega vzroka: Ali ni bilo pri njih onega pravega prepričanja, katero izvira le iz resnega premišljevanja in preudarjanja, katero je nasledek temeljitih studij in mnogovrstnihkušenj, in potem je begunstvo nasledek duševne plitvosti in površnosti; ali pa so ti uskok predručili svoje mnenje le iz materialnih razlogov, iz grde sebičnosti, iz nizke častilakomnosti, in potem izvira njihov odpad iz podlosti in nemoralnosti.«

Tako je Fran plem. Šuklje — obsodil samega sebe.

Lex Kolisko.

Pri dr. Luegerju so imeli v zadnji lex Kolisko v dolnjeavstrijskem deželnem zboru krščansko-socialni in nemškoscocialni poslanci sestanek. Kakor znano, so bili krščansko-socialni poslanci odklonili podpisati predlog posl. Hofbauerja glede nemščine kot edinega učnega jezika na vseh javnih ljudskih in meščanskih solah na Dolenjem Avstrijskem. Na večerajšnjem sestanku so izvolili odbor, ki bo imel iskati pota in sredstva, kako bi se dal nemški značaj t. zv. čistonemških kronovin utrditi in ohraniti.

Volitev v Pragi.

Pri ožji volitvi, ki bo jutri na praškem Novem Mestu med mladočehom in radikalcem, so sklenili starčehi, soc. demokratje, realisti in češki židje glasovati za mladočeha, ki bo torej izvoljen.

Ogrsko.

Novo Khuenovo ministrstvo je slednjič vendarle sestavljeno. Khuen, min. predsednik, bo imel v rokah tudi notranje zadeve in ministrstvo a. latere. Lukács je finančni minister, Hieronymi trgovski, Szekely justični, Serenyi poljedelski in Hazy honvedni minister. Hrvaško in naučno ministrstvo sta za sedaj nezasedeni; prvo bo vodil interimistično

Župnik Primšar, kot upravitelj Grahovske cerkve, je nedeljo pred Sv. Ivanom — torej nedeljo pred cerkvenim shodom — leta 1890. v podmelški farni cerkvi naznanil, da se bo vršila bodočo nedeljo na Grahovem cerkvena svečanost, kakor po navadi. — »Ali ako bodo Grahovčani ta dan plesali — je pripomnil — bo za kazen na dan svete Ane, 26. julija, mesto slovesnosti ob 10. uri, tiha maša ob sedmih zjutraj.«

Prišlo je dan cerkvenega shoda na Grahovem, bil je to krasen poleten dan. Prišlo je več zunanjih duhovnikov, a prihajalo je tudi ljudstvo, kakor vsako leto, od raznih sosednjih krajev. — Topiči so pokali, zvonovi pritrkovali, zastave so se vile v zraku. — Tam na trgu je razstavil Ribničan svojo »suho robo«, stari Knežan svoje nogovce in robce, Režjan svoje bruse, a dekleta in fantje so se sukali okoli »štantov«, kjer so Podbrčanke prodajale svoj »lekt« t. j. razna cukrena srčca z nerodnimi stihji, ter jih skrivaje in sramežljivo podarjali svojim »simpatijam«.

Cerkvena slovesnost se je dovršila v popolnem redu in gospodje duhovniki so zadovoljni odšli na kosilo. — Med tem se je pa tudi ljudstvo — posebno ono zunanjih krajev — porazgubilo po raznih gostilnah. (Dolje prihodnja.)

LISTEK.

Procesija brez duhovnika.

(Po resničnem dogodku napisal X.)

V sredini Baške doline, druga postaja alpske železnice od Sv. Lucije-Tolmin na Primorskem, odnosno tretja postaja od Bohinjske Bistrice proti Trstu, leži med srednje visokimi, zelenimi gorami prijazna, čedna in narodno probujena vas Grahovo ob Bači.

Grahovo je bilo od nekdaj že nekako središče, posebno srednje in gornje Baške doline. Istotam je že od davna sedež širnega grahovskega županstva (druga največja občina na Goriškem), e. kr. poštne urada in orožniške postaje. Na Grahovo je bila pred otvoritvijo železnice tudi osredotočena trgovina baške doline in sploh shajališče vseh istostranskih gorskih krajev.

V tej prijazni vasi se je pred 20. leti odigral, v slovenski zgodovini le redek dogodek, vršila se je namreč dne 26. julija 1890 — na dan sv. Ane, patrone grahovske cerkve, procesija brez duhovnika. Ta redek in zanimiv dogodek oteti pozabljenosti, je s temi vrsticami moj namen.

Na Grahovem je dolgo vrsto, 36 let, t. j. od leta 1852. pa do 1888. služboval kot duhovni pastir — po odhodu »strogega« Vogriča — vikar Ivan (ali kakor se je podpisaval on: Janez) Bevk, cerkljanski rojak. Bil je to stric sedanjemu nadškofu goriškemu dr. Fr. Sedežu in bratu mu vikarju Jankotu, ki sta kot mlada študenta in Franjo — pozneje že kot doktor bogoslovja — prihajala vsako poletje v obiske k svojemu dobremu stricu, kateri ju je zelo ljubil in bil na nju ponosen.

Vikar Bevk je bil dobričina v pravem pomenu besede in pravi ljubljeneč ljudstva svoje duhovnije. Ali ravno tako kakor ljudstvo njega, je ljubil on Grahovčane in zapustil bi jih ne bil za vse na svetu.

Ali dobri mož, ki je bil sicer vedno zdrav in pravi junak, je maja meseca 1. 1888. nenadoma pred altarjem oslabil in par dni pozneje umrl. Starega gospoda je bil namreč do skrajnosti duševno potrli žalosten in tragičen dogodek, ki se je bil odigral tri mesece pred njegovo smrtjo v njegovi hiši. Kuharica, Katinka po imenu, je namreč neke mrzle in snežene noči meseca februarja 1888. nenadoma znorela, ušla skozi okno farovža v samem spodnjem krilu in bosonoga ter pred pokopališčem razprecej visoko skalo skočila v spodaj tekočo rečico Bačo, kjer je našla žalostno smrt.

Od tistega dne je dobrodušni starček vidno hiral in tri mesece pozneje preminul.

Cerkveno oskrbnništvo grahovskega vikarijata sta prevzela po Bevkovi smrti tedanji župnik podmelški, Josip Skočir, in kaplan njegov Berlot. Ta dva gospoda sta že takoj ob svojem nastopu izgubila med grahovskim ljudstvom vse simpatije, ker sta se namreč ob vsaki priliki obnašala preveč oblastno, avtoritarno, a Grahovci so bili preveč vživljeni v blago ravnanje Bevkovo. Ali nezadovoljstvo ljudstva se ni manjšalo, temveč rastlo od dne do dne.

Grahovčanom se je od strani škofijstva naročilo, da oko hočejo, da dobe zopet svojega duhovnika, morajo sezidati nov farovž, kar se je tudi zgodilo in pri katerem je izgubil nekega dne 19letni mladenič Ivan Šorli svoje življenje.

Precej lepa stavba je bila že gotova leta 1889. ali o imenovanju duhovnika ni bilo ne duha ne sluha. Zahtev in prošnji ljudstva se ni poslušalo, temveč sta upravo Grahovske duhovnije še nadalje vodila — ker ji ma je tudi neslo — podmelška duhovna.

V istem času je pa bil nastal proti župniku Skočirju v njegovi fari upor. — Posebno vasi: Knež in Temljine ter k temu spadajoča selišča so se župniku naravnost po roba

postavila. — In ta poslednji — videč, da so mu med tem ljudstvom tla prevročala postala — je zapustil mastno podmelško farno in zaprosil za devinski dekanat, kjer še danes v visoki svoji starosti »pase svoje ovčice«.

Po odhodu župnika Skočirja je nekaj časa ostal sam kaplan Berlot, ki je nekoč tako razbijal po grahovski prižnici — češ, sedaj sem jaz gospodar — da je vzbudil med poslušalci polno smeha. — No, kaplanovo »gospodarstvo« je trajalo le malo časa, ker kaka dva meseca po Skočirjevem odhodu je bil že inštaliran na farovško stolico v Podmelcu novi župnik Primšar, Ričniški rojak. — Ta je bil sicer kolikor toliko diplomatskega in prefriganega obnašanja ter izvrsten pridigar, ali obenem velik — jezuit, kar pa gorskemu ljudstvu nikakor ni šlo v — želodec. — Le predrad je Primšar v svoje cerkvene pri-dige vtikal »ponočjake« in »vasovalce« in prva leta posebno divjal proti plesu. — Ali s tem svojim ravnanjem je dosegal navadno ravno nasprotno uspehe, »vasovalo« in »plesalo« se je še bolj kakor poprej. — Da, vdobil je k temu nagnenje in veselje celo oni, ki se prej za te stvari ni posebno zanimal. —

Na Grahovem je vsako leto v nedeljo po Sv. Ivanu cerkveni shod, kakor tudi na dan svete Ane — cerkvene patrone — dne 26. julija.

Khuen, drugo pa Szekely. V ljudski "tranki je vabidilo veliko ogorčenje to, da imaistično ministrstvo v rokah prostozidar Szekely; doleje so to mesto imeli v rokah le katoliki, Szekely je pa unitarac. Danes ob 10. dopoldne je bilo Wekerlovo ministrstvo pri cesarju sprejeto v poslovnih avdijenci, uro pozneje pa so prisegli člani novega kabineta.

Vojna nevarnost.

Iz Petrograda javljajo, da se oboroževanje na Daljnem vztoku nadaljuje. Kitajska vlada je sklenila v Mandžuriji in Mongoliji čete znatno pomnožiti.

Dopisi.

Iz Jesenice. Nemška nevarnost v našem trgu je velika. Zato je dolžan vsak Slovenec svoje moči uporabiti v preprečevanje nemških nakan. Najmanj pa je, da so rodni Slovenci zavedni in se upajo povsod kazati svoj narodni ponos. To zadnje vsaj pa bi iskali pri izobraženih ljudeh v največji meri. Toda, žal, da ni tako, da je narobe. Pri nas je marsikak priprost tovarniški delavec v nedosežni meri bolj zaveden in aktiven, kot kak oseba, ki bi morala vsled svojega intelekta in stanu biti vzor Slovencem na Jesenicah. Tu mislimo na nekoga gospoda vzgojitelja, ki zaide večkrat v tukajšnje kolodvorsko restavracijo. Rad prisede kakemu zagrizenemu Nemcu. Dne 12. t. m. se je tudi jako izborno zabaval v restavraciji z gosp. Wallyjem, ki je znan, da vedno rad zabavlja nad Slovenci in jih psuje z »Windischer Hunde«. Gospod vzgojitelj se je tega gospoda baje takol bal, da se je z natakarkji, ki govore preradi slovenski, naročeval in plačeval v nemškem jeziku. Zalostni smo bili Slovenci, ko smo morali gledati Slovence tako mlačnega pred gospodom, ki sovraži Slovence iz dna duše, kateremu pa slovenski kruh prav dobro tekne. Bog ve, kaj pa sta ta dva gospoda sklepala. Zgodovina nam baje pravi, da ne bo nič čestneje, kot je baje preteklost taka, da je najboljša, da molčimo. Gospodu vzgojitelju pa priporočamo, da naj ostane raje doma v svoji rodbini, namesto da žali narodni čut.

Iz Žužemberka. Blamiral se je nek dopisnik v prvi letošnji št. »Domoljuba«, ko se je spodtaknil v žužemberško »Bralno društvo«. Piše, da imajo liberalni uradniki v trgu svojo »Čitalnico« ter da so naročeni na več izvodov »Slov. Narod«, da požirajo članke židovske »Neue Freie Presse« in bero še več takih umazanih čunj. Dopisnik mora biti ali zelo mlad in nepoučen o žužemberških razmerah, oz. o bralnem društvu, ali pa je vedoma pisal neresnico. Gotovo ne ve, da društvo ni politično ter da so med člani tudi somišljeniki »SLS«, da je društvo naročeno na dva izvoda »Slov. Narod«, je res, ni pa res, da požirajo članke »Neue Freie Presse«, pač pa članke klerikalne »Zeite«. Kaj misli dopisnik o drugih smrdečih čunjah, si ne more nihče tolmačiti, ker poleg imenovanih časnikov društvo nima drugega dnevnika kakor »Slovenec«. Da je dopisnik novičar, se ne čudi nihče, kajti za njega, ki je najbrže še le šolske klopi zapustil, je to ravno tako novo, kakor za bralce »Domoljuba«, ki se šele brati uče, da je društvo naročeno na »Slov. Narod«, akoravno že 27 let. Priporočali bi mlademu gospodu, da bi bilo bolje, če pusti društvo pri miru, kakor so to storili njegovi spoštovani in starejši predniki.

Dnevne vesti.

+ Spremenjeni državnozbornski poslovnik. Tudi dr. Lampe je ves navdušen za Krekov, oziroma Kramarjev predlog, s katerim je bil spremenjen državnozbornski poslovnik. Kar prehaliti ga ne more in s ponosom povdarja, da so češki kmetički poslanci (ki so pa sicer hudi sovražniki klerikalcev, kar je dr. Lampe seveda previdno zamolčal) in slovenski klerikalci postopali roko v roki. Naj bi bil dr. Lampe še povedal, da se češki kmetički poslanci že bridko kesajo Krek-Kramarjeve spremembe državnozbornskega poslovnika. V zadnji seji izvrševalnega odbora češke kmetičke stranke je predlagal poslanec Udržal, ki je pravi oče Krek-Kramarjevega poslovnika, naj stranka odobri postopanje poslancev glede premembe poslovnika. O tem predlogu se je vnela burna razprava, pri kateri je večina govornikov obsojala postopanje čeških kmetičkih poslancev in je bil končno Udržalov predlog z veliko večino odklonjen.

+ Domači podjetniki in klerikalci. Na shodu katoliškega delavskega društva je dr. Lampe pretakal krokodilske solze, da manjka podjetnosti. »V prvi vrsti se oziram pri oddaji del na domačine«, je oznanjal in dostavil »saj ni nikjer zapisano,

da bi morali delati velika dela le Nemci in Italijani«. To je modra beseda, pa ta možnost ni nič vredna, ker je hinavska. Klerikalci privlačijo zaslužek le klerikalcem, a ga dajo desetkrat raje Nemcu ali Italijanu, kakor naprednemu Slovencu. Po potresu so klerikalci poklicali nemškega stavbenika v Ljubljano — menda se je pisal za Jeblingerja — samo da napredni stavbeniki niso nič zaslužili. Ko jih je mož oigral kolikor je mogel, so poklicali nemškega stavbenika Trummelja, »Union« so dali zidati Nemcu, »kof je dal šentviške zavode zidati Nemcu, Katoliško tiskarno je zidal Nemec. Še več! Iz današnjega našega članka je razvideti najnovejši šandale. Dasi imamo sposobnih civilnih inženirjev slovenske narodnosti, so klerikalci oddali napravo vodnega katastra brez razpisa nemški firmi, dasi nima ta prav nobenihkušen v takih delih. Ta dejstva ilustrujejo dovolj hinavščino dr. Lampetovega govora.

+ Iz deželne odbora. Došlo je, prej kot ne vsled načrta za novi cestni zakon, okrog 150 prošenj za uvrstitev občinskih potov med okrajne ceste. Ako bi se tem prošnjam ugodilo, bi bila dežela na leto obremenjena za 200.000 K. Sklep: da se vse te prošnje rešijo šele tedaj, ko bo stopil v moč novi cestni zakon. Podmolniški gozd se bo prodal, ali kakor leži in stoji, ali pa samo les, ki se bo izsekalo. To drugo pa le tedaj, če se gozd v celoti ne bo mogel prodati. Ponudbe je vložiti pisмено do 28. januarja 1910 do 12. dopoldne pri kranjskem deželnem odboru.

+ Iz mokronoške doline se nam piše: Na dan 24. januarja je sklican shod zaupnikov v Ljubljano, kjer se bode razpravljalo o namenjenih železniških progah na Slovenskem. Na dnevi red so postavljene štiri železnice. Nas zanima pred vsem dolenska transverzalna železnica od Brežic na Novo mesto in od tukaj na Žužemberk ter do postaje Hrpele - Trst, in sicer za to, ker bi se mogla na to progo priključiti trebanjsko - šentjanska železnica. Ta železnica je zidana normalnotirno. Izvedena je samo do premogovnika v Sent Janžu. Od Trzišča, kjer se zavije železnica v premogovnik, do Sevnice je pa le še nekoliko kilometrov po dolini ob vodi Mirni. Edina večja zapreka za priključek pri Sevnici na progo Zidani most - Zagreb bi bil most čez Savo. Morda je malo komu znano, da je bilo ravno tu projektirana prvotna proga na Ljubljano, a ne ob Savi, koder zdaj vozi. Kratkovidnost tamosnjih vlastelincev pa je preprečila zidavo železnice ob Mirni na Trebnje. Ko bi se zvezala proga od Trzišča do Sevnice, bi bila Ljubljana zvezana po najkrajši progi z Zidanim mostom, a tako tudi Trst, ko bi se zvezala postaja Trebnje z Žužemberkom ali pa Zagradcem. Ker se koplje ob tej progi ne samo premost, nego bi se mogli obnoviti tudi železni rudniki v mokronoškem in šentruperškem kraju, bi se mogla obnoviti železna obrt v krški dolini v Dvoru, Žezemberku in Zagradcu, kjer leže dandanes le porušeni plavži in tvornice. Ker ni sumnje, da se podprži dolenska železnica Ljubljana - Novo mesto, kadar se izpelje do hrvaške meje, potem ne bode tudi nobene zapreke več pri podaljšanju trebanjsko - šentjanske železnice do Sevnice glede deželnih financ. Vsekakor bi bilo tedaj umestno, da se na omenjenem shodu govori tudi o tej progi. Ker pa sklicatelj tega shoda Fran pl. Šuklje ni postavil na dnevni red te železnice, smatram za potrebno, opozoriti zaupnike iz občin Boštanj, Trzišče, Mokronog, Trebelno, St. Rupert, Mirna, Trebnje, Dobriče in Krka, da ne izpuste te priložnosti in da se vsekakor potegnje na tem shodu tudi za to železniško zvezo, ker je za vse te občine velike važnosti.

+ Izdajalec. Iz izvestja »Der kathol. Universitätsverein in Salzburg« je razvidno, da je mariborski škof Slovenec Napotnik zberalil med Slovenci 6400 K, ki jih je poklonil omenjenemu nemškemu društvu. Vsakemu človeku je znano, v kako velikanski nevarnosti se nahaja Slovenstvo; razni uradi, razne avstrijske vlade z vsem svojim uradništvom, vse nemštvo s svojimi »Schulvereinen«, »Südmarken« in z vso svojo gospodarsko silo se trudi na vse kriplje, da čim preje zgine slovenski rod z zemeljskega površja. Narodno čuteči Slovenci in Slovenke se zavdajo te grozne nevarnosti; ob vsaki priložnosti zbirajo in žrtvujejo v narodno - obrambne namene: slovenski škofje in slovenski klerikalci pa zbirajo za nemška društva. To škofovo delovanje ni samo škandalozno in pohujšljivo za naš narod, to je naravnost izdajalsko početje. Vprašamo: koliko tisočakov so zbrali slovenski škofje za slovenska društva? Toda kaj bomo vpraševali po tem, saj vemo, da so slovenski škofje rimski, rimski in zopet rimski — in tam

dolež nekje tudi nekoliko dunajski, dokler je namreč Dunaj pokoren Rimu. Rim pa je, kakor je že neštokrat pokazal, sovražnik Slovanov, celo tako hud sovražnik, da izganja slovenski jezik iz cerkve, da prepoveduje boga častiti v slovenskem jeziku. In tega rimskega sovrašstva do Slovanov so se navzeli tudi naši škofje, ki sami pripisujejo in izmrogavajo denar iz našega revnega ljudstva za klerikalna nemška društva, dočim nimajo za slovenska društva nič drugega kakor rimski: anatemati! Prepričani smo, da bi slovenski škofje in slovenski klerikalci z vsemi silami podpirali delovanje »Südmarken« in »Schulvereine« ako li ne delovala v protestantskem, marveč v rimsko - klerikalnem smislu. Klerikalci so vprizorili navidezen odpor proti omenjenima društvoma ne zato, ker je njuno delovanje nevarno Slovenstvu, marveč samo zato, ker je nevarno rimskemu klerikalizmu. S tega stališča si moremo razlagati dar 6400 kron klerikalnemu nemškemu društvu in pa dejstvo, da slovenski škofi in stotina slovenskih duhovnikov še ni žrtvovala za slovenska obrambna društva niti vinarja. Tako postopanje se ne more drugače označiti kakor za izdajstvo slovenskega naroda.

+ Možgani so jim zmrzili, kaj drugega si ne moremo misliti o Celjanih, ki kažejo o svoji »Deutsche Wacht«. Kakor žganjar v diliriju, take strahove vidijo baje nemški Celjani. Baje, pravimo, kajti mogoče je, da so prepričani, da teh strahov ni, ampak lajajo, ker spodnještajerski nemškutar brez lajanja ne more živeti. Poslušajmo, kaj so nalajali in namazali na svoj dični prapor: »V temnih podobah gredo mimo nas dogodki zadnjih let: sokolska slavnost l. 1896, panslavistična pevska slavnost l. 1898 in češka slavnost l. 1899 z divjim krikom, ki se razlega po polnoči po našem mestu. Divji panslavistični fanatiki so namerili svoje smrtonosno orožje na mirne nemške prebivalce. Prišlo bi bilo do splošnega klanja nemških mešanov, če bi ne bila vmes posegla mestna varnostna oblast z vso odločnostjo. Ako bi ne bilo te odločnosti, in ako bi ne bilo nemško mešanstvo ohranilo prevladnost, bili bi že takrat videli v Celju grozne dneve slovensko-srbskega Jakobinstva, ki je pred 20. septembrom 1908 spremenilo Ljubljano v tabor podivjanih roparskih tolpe, ki so napolnile ves svet s studom in grozo. In vse to naj se letos zopet ponovi nad mirnim nemškim celjskim mešanstvom! ... Pri vseh teh panslavističnih hujskaških slavnostih je dolejš še vedno tekla samo nemška kri, dočim se dolejš še ni nobenemu Slovencu niti las skrivil! Samo skrb za varnost nemškega prebivalstva je, ki hrupno kliče, da se zabrani nameravana vseslovenska slavnost. Ta skromna reakcija na sramotna roparska dejanja ljubljanske sodrge, ki jo je njen »Pöbelmeister« tako mojstersko vodil, še ne opravičuje slovenskih hujskačev apostolov, da bi metali kamenje na nemške Celjane. — K temu izbruhu blaznosti ali nesramnosti, kar že je, dostavimo samo tole: Celjska fakinaža naj ne izziva; celjska fakinaža naj ne napada Slovanov; celjska fakinaža naj ne pobija oken na slovenskih hišah, pa bo vladal o priliki vsesokolskega zleta v Gaberje najlepši red in mir.

+ Shod v Trstu. V nedeljo je bil v »Narodnem domu« v Trstu velik javen shod, na katerem je obširno govoril dr. Rybář o nasprotjih med slovenskimi strankami in tudi med slovenskimi narodi. »Slabše še, kakor pri Slovenci« je rekel govornik, je pri Čehih. Medsebojno napadanje in osebno žaljenje presega tam vse meje. Kakor se zadnje čase napada češka politika dr. Kramarja, od strani narodno socialne stranke, to ni več dostojno. Nočem sicer braniti dr. Kramarja, ker on moje brambe tudi ne potrebuje, vendar pa vem o njem to, da je navdušen Slovan, da je ravno on nekaj organizator vseslovenske misli, nekaj apostel vseslovanstva, ako tudi ima pri tem kakor hibo, kakor pač vsak človek. — Kako more mož, katerega lastni bratje v Pragi na tak način javno blatijo, na Dunaju z vneom in veselijem delovati? V Bosni in Hercegovini vsled umetnega podpihovanja pljuva Srb na to, kar je hrvaškega, a nasprotno zopet Hrvat na vse, kar je srbskega. Ni li to slepota človeka? Nista li morla oba sinova enega in istega naroda? Kdo more tajiti, da niso Srbi, Hrvatje in muslimani? V Bosni in Hercegovini eni in isti narod? Kaj ima vendar vera opraviti z narodnostjo? In posledica temu je, da se med tem, ko se pripravajo domači sinovi, čegava je Bosna, tam doli vgnezujejo Mađžari in Nemci. V Banovini vidimo pametne rodoljube na »rbski in hrvaški strani, ki so sprevideli, kaj je prav in krenili na edino pametno in pravo pot skupnega delovanja v prid naroda in domovine. —

Ali tudi tam na Hrvaškem se nahajajo gotovi fanatiki, ki z vso strastjo blatijo ta prave rodoljube in jim mačejo polena pod noge. A med nami Slovenci? Celo Trst, kjer je skupno delo vseh slojev v obrambo naše narodnosti neobhodno potrebno, hočejo gotovi ljudje zanesti prepričanje ter že nekako naznanjajo prihod novega — Misije. Tudi se čuje tu pa tam glas, da politika tržaških Slovencev ni — prava. — Mi pa povemo vsem onim, ki se nad nami tako radi spodtikajo, da je nam na tem ležeče, da priponoremo tržaškemu Slovenstvu do svojih pravic, da ga rešimo politične in gospodarske sužnosti, zdobimo sovrzne okove in dovedemo do boljše bodočnosti. — V svesti smo si, da je ta politika prava in ni nam mar, ako se kdo z našim delovanjem ne strinja. Na vodilnih mestih so sicer prvotitudi o Jugoslovanih nekoliko bolj resno razmišljati. To seveda ne radi nas kot takih, temveč radi pozneje, radi naše važne geografične lege, katera je od nas Jugoslovanih obljude — Ali mi Jugoslovani bomo le tedaj resno upoštevani, ako se bomo vsi res čutili kakor en narod. Dolžnost nam je delovati na to, da se uresniči enkrat krasne sanje Gajja in Stanka Vraza. — Tem idejam pa potreba, da delamo pot z mejsebojnim spoznavanjem in medsebojnim podpiranjem. Slovenec živeče v hrvaških krajih in mestih, naj deluje skupno ramo ob rami s Hrvati, a isto naj velja za Hrvate in Srbe v slovenskih mestih, prikljopij naj se v vsakem pogledu Slovence! — Posebno mi je še govoriti na račun tržaških Hrvatov in Srbov, katere pozivljam, da slede temu mojemu klicu! — Na Reki so si ustanovili Slovenci svojo slovensko društvo, a tu v Trstu Srbi svojo srbsko čitalnico. Ali ravno tako malo, kakor bo koristilo slovensko društvu na Reki narodno slovenskemu, ravno tako malo bo hasnila srbska čitalnica v Trstu, Srbom tam v Bosni, Slavoniji in Banatu. Hrvatje in Srbi so bili pred leti v Trstu izstopili naprimer iz naše čitalnice, katere predsednik je bil enkrat Srb, drugi Hrvat, pa Slovenec, češ, da se medsebojno ne razumemo. Stori li se to proti našemu odvstu in svarilu ter si ustanovili svoj — »Dalmatinski skup«. — A glejte, navsezadnje se tudi tam, pri vsem tem, da so en narod, niso medsebojno »razumeli« in Srbi so si ustanovili svojo čitalnico. — To mi daje povod, da zakličem obojim: Bratje, ne tako! — Kakor sem govoril na adresi Slovencev, živečih v hrvaških mestih in krajih, v istem smislu pozivljam še enkrat vas: pridite v naša društva v Trstu, kjer je prostora dovolj za vse in kjer boste bratsko sprejeti! Kajti ne da se tajiti, da je Trst na slovenski zemlji, tako, kakor je n. pr. Reka na hrvaški. Kakor je dolžnost Slovencev živečim na Reki, da zahajajo v hrvaška društva, da delujejo s Hrvati roko v roki, tako je vaša dolžnost, da nam Slovencev v Trstu stojite ramo ob rami! — Slovenci bomo v tem pogledu edini, da bode mo rade volje podali svoje roke in srce v bratsko zvezo in radi dali svojo moč v skupno obrambo in zahtevo naših skupnih pravic! — Nato je govoril deželni poslanec dr. Wilfan o delovanju v deželnem zboru, oziroma mestnem svetu tržaškem. Omenil je najpoprej, kako težek boj je s takimi fanatičnim in močnim sovražnikom, kakor je laška liberalna stranka v Trstu. Voditelji te stranke so pač vedno pripravljene nam prizadejati krivico, a nikdar dati nam mrvice pravice. Kako težek je boj z našimi nasprotniki, nam kaže tržaško slovensko šolsko vprašanje, za katero se tržaški Slovenci bore že nad 25 let.

+ Kdo bo Naglov naslednik? Iz Monakovega poročajo, da bo Naglov naslednik v Trstu ravnatelj Anime v Rimu monsignore Lohninger. Od te vesti do resnice je pa najbrže še zelo daleč.

+ Poslanec Supilo svojim volilcem. Poslanec Fran Supilo je izdal v obliki brošure odprto pismo na svoje volilce, v katerem na drčno opisuje tek Friedjungovega procesa, Leopoldom Chlumeckim. Koncem svojega pisma pravi, da je imel prvotno namen vzpriči svoje afere s Chlumeckim odložiti svoj mandat in ga dati na razpolago svojim volilcem, a da je ta svoj namen opustil, ker so mu volilci že med procesom in po njegovem zaključku izrazili popolno zaupanje. Supilo zaključuje svoje odprto pismo takele: »Nas Hrvatov in Srbov je danes v tej monarhiji preko 5 milijonov, naša last so krasne prostrane pokrajine, katerih zemljepisna lega je izvrstna. Nam se morajo dati narodne, gospodarske in socialne pravice v naši domovini, mi in nihče drugi ne more biti v naši hiši državotvorni faktor. Postati moramo narod, dostojen tega imena, ali zato moramo doseči, da se bo povsod izvajala edinstvena na-

rodna politika — v Dalmaciji, v Bosni-Hercegovini, kakor tudi v Hrvatski. Zdrava podlaga je že tu. Slova in sporazum Hrvatov in Srbov na temelju ravnopravnosti in narodnega edinstva. Vsi smo se motili, mnogo grešili in zabeležili mnogo neuspehov in žrttev, dokler smo prišli do velike resnice, jo sprejeli in jo jeli uvajati med narod. (Zato je tudi politika »divide et imperu« s tako silo navajala na propagatorje sporazuma med Hrvati in Srbi!) Toda tudi to še ne zadostuje. Sirom našega naroda je treba izvajati našo politiko na demokrati in narodni podlagi. A tudi narod sam od najvišjih do najširših slojev mora paziti na to, da bo ta politika odvisna samo od narodnih pravic in interesov. Tako so delali vsi narodi, ki so si izvajali uspehe.

— Slovensko deželno gledališče. Danes je premijera prekrasne Puccinijeve opere »Tosca« z go. Nordgarto v naslovni vlogi. — Ta opera se ponavlja v četrtek. — V soboto in nedeljo ves dan godbe ni na razpolago, zato bodo v soboto in v nedeljo tri dramske predstave. — V soboto zvečer se igra izborna dunajska burka »Percutitio morie«, v nedeljo popoldne Schillerjevi »Razbojnik«, zvečer pa je dramska noviteta »Morala gospé Dulske«, komedija G. Zapolske. — V torek je premijera L. Fallove opere »Ločena žena«.

— Družbi sv. Cirila in Metoda je volil g. Fr. Dekleva, posestnik v Slavini, ki je umrl dne 23. nov. 1909, lepo vsoto 1000 K in je zasvedočil s tem plemenitim činom dejansko svoje goreče rodoljubje ter si postavil trajen in prečasten pomnik v naši družbi in v slovenskem narodu. Pokojnikov nekaj, g. Fr. Dekleva, posestnik v Slavini, je volilo 1000 K družbi že vpsal in sicer celotno, ne da bi odtegnil pristojbine. Slaven spomin rodoljubnemu rajniku, hvala požrtvovalnemu dobrotniku pošiljatelju!

— Posnemajte slovenske občine občino in Dekanih v Istri, ki se je priglasila med slovenske brambove in vsoto 200 K tudi družbi sv. Cirila in Metoda vpsala. Slava zavednemu občinskemu zastopu v Dekanih! — Dvojezični napisi v Ljubljani prodirajo polagoma zopet na dan. V Komenskovi ulici je zrasel čez noč prav debeli napis: »Erste krainische Stepdecken Erzeugung«.

— »Planinski raj — nebeški raj«. Pod tem naslovom daroval je rodoljub, ki noče biti imenovan »Slovenskemu planinskemu društvu« 200 K. Velikodušnemu darovalcu najprisrčnejša zahvala!

— V nemškem gledališču so sneti igrali opereto »Herbstmanöver« Med občinstvom je bilo 60% Slovencev, med temi seveda pretežna večina zastopnic nežnega spola. F—! Molčimo, a mislimo, da se bo naš molk razumel!

— »Žensko telovadno društvo v Ljubljani« vljudno vabi vse članice k desetemu rednemu občnemu zboru, ki se vrši v sredo, dne 19. t. m. ob 6. zvečer v damski sobi »Narodnega doma« z običajnim sporedom.

— Slov. trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani. IX. redni občni zbor bo v nedeljo, dne 23. januarja 1910, leta ob 10. dopoldne v društvenih prostorih v »Narodnem domu«.

— Odbor društva za zgradbo in vzdrževanje sokolskega doma telovadnemu društvu »Sokol L.« v Ljubljani vljudno vabi brate člane na I. redni občni zbor, ki se vrši v četrtek, dne 20. prosinca 1910, ob polu 9. uri zvečer v gostilniških prostorih brata Iv. Počivalnika, Sv. Petra cesta št. 85 z običajnim sporedom. — V današnji številki prinašamo I. izkaz prispevkov za sokolski dom.

— Vsestranske priprave, s katerimi se bavi veselični odsek »Narodne delavske organizacije«, kažejo, da bo II. veliki ples narodnega delavstva, ki se vrši v soboto, dne 22. januarja v veliki dvorani »Mestnega doma«, res prireditve, ki mora zadovoljiti vsakega udeleznika. Danes naj povemo toliko, da bo društvo imelo jedi in pijače v lastni režiji. Poskrbljeno bo za izborna vina, ki se bodo točila po navadnih gostilniških cenah. Tu ne bo nikakega odiranja, društvo hoče pokriti edino le svoje stroške. Tako bo omogočen poset te zabave vsakomur, zlasti pa delavskim slojem, ki morajo v svojem domačem gospodarstvu gledati na vsak vinar. Zato je odbor tudi nastavljal, kolikor je bilo le mogoče, nizko vstopnino, ki znaša za nečlane 1 K, za člane pa le 50 vinarjev. Da je članom udeležba še bolj olajšana, je določena vstopnina za rodbine članov, za tri osebe 1 K. Tako, upamo, bomo videli na II. velikem plesu narodnega delavstva v prijateljski domači zabavi res združeno naše narodno delavstvo, upamo pa tudi, da poseti ta ples drugo narodno občinstvo, ki bo v družbi narodnega delavstva gotovo našlo vsestranske najprijetnejše zabave. Vabila na ples se začno te dni

razpošiljati. Ako bi slučajno kdo, ki želi priti na ples, ne dobil vabila, naj le pride, dobrodošel bo vsak. Namenoma gotovo ne bomo prezrli nikogar, o katerem vemo, da je naš!

— Umrli je v Ljubljani ga. Jožefa Kalinšek, bivša posestnika v Podgorju pri Kamniku. P. v m.

V Kamnik se preseli zdravnik dr. Karba z Vranskega.

Radeckijev veteran. Na Savi poleg Litije so danes zagrebli 15. t. m. v 81. letu svoje dobe umrlega Radeckijevega veterana, bivšega pomožnega železniškega čuvaja Avgušтина Ankona. Jaki, veliki starec je bil do zadnjega čil in krepak, dasi si je pred jedva tremi leti zlomil nogo. Ležal je jedva deset dni bolan. Pokoj njegovi duši!

Dobrepoljski učitelj Štrukelj nima boljšega posla, kakor pisariti kolegom dolga pisma, naj nastopijo proti družnicam Ciril - Metodove družbe. Toda hvala Bogu, med učiteljskim je le prave malo brezdomincev njegove vrste.

Probujeni Dolenjci. Tujec obenduje našo Dolenjsko, videč skoraj v vsaki boljši hiši slov. časopis. Po Srednjem in Gornjem Štajerskem lahko prehodi vas za vasjo, pa ne bo našel časopisa. Kako se morejo potem Nemci ponašati z višjo kulturo! Posebno lepo se je razširil po Dolenjskem »Slovenski Dom«, ki se je ljudstvu zelo priljubil. V Škofljanu n. pr. ima nad 70 naročnikov, še bolj je razširjen v St. Jerneju. Ljudem se odpirajo oči. Kjer duhovščina rotni proti listu, ga ljudje iz radovednosti naročajo, a ko ga preberejo, vrnejo »Domoljube« v Ljubljano. V vsaki župniji je kak vnet rodoljub ali nevstrahena Slovenka, ki širi ta list v zavesti, da ne more storiti nič boljšega za duševno zovzdigo ljudstva.

IV. občni zbor »Ribniškega Sokola« vršil se je pri mnogobrojni udeležbi članov dne 6. t. m. v sokolski telodavnici. Navzočih je bilo 49 članov »Ribniškega Sokola« in pet članov odseka v Sodražici. Kakor je razvidno iz poročil, odstopivšega odbora, kateri je imel v III. upravnem letu 1909 16 sej, bilo je njegovo in društva delovanje sploh vsestransko plodonosno. Telovadni obisk — skupaj 1566 telovadcev, povprečno 117 na uro. Napravili smo tri pešizlete in sicer dvakrat v Dolenjo vas ter enkrat v Sodražico — skupaj 45 km, a udeležili smo se dosti zunanjih izletov, kakor veselice Cir. in Metod. podružnice v Grosupljem z nastopom 12 telovadcev v celjskih prost. vajah, razvrtja prapora v Radovljici s praporom ter 17 članov v kroju, župnega izleta na Vrhniki s praporom in 17 članov v kroju, 12 telovadcev prostih vaj ter eno vrsto na drugo. Dalje razvrtja prapora v Krškem s praporom, 9 članov v kroju (od katerih je napravilo pet telovadcev pespot iz St. Janja v Sevnico in nazaj), 4 telovadcev prostih vaj na drugo od bradlje in končno na Vič z 18 članov v kroju, 10 telovadcev prostih vaj ter eno vrsto na drugo. O priliki veselice Ciril in Metodove podružnice v Ribnici dne 22. avgusta l. l. priredili smo javno telovadbo s 16 telovadcev prostih vaj, 2 vrstama na drugo in bradlje, nastopom 26 dekcev ter 18 deklic naraščajo. Tekom leta sta se ustanovila dva nova odseka, i. s. v Velikah Lasčah ter v Sodražici, katera izvršno delujeta, tako da bode ta lahko v kratkem času samostojni društvi. Kot ustanovnika z zneskom 100 K pristopila sta dva člana: brata Vojteh Vidmajer (bančni uradnik v Ljubljani) ter Ignac Gruntar, c. k. notar v Ribnici, tako, da šteje društvo sedaj pet ustanovnikov, 1 častno ustanovnico, 69 rednih in 32 podpornih članov. Sklad za »Sokolski dom« narasel je od lanskega leta (93 K) na 1710 kron 71 vin., ustanovi se tudi izletni sklad, kar je posebno za telovadce važno. Dobili smo droge in novo bradljo. Orodje je vse plačano. Dne 22. februarja lanskega leta priredili smo sokolski ples »Rdeča noč«, kateri je sijajno uspel; letos pa priredimo 6. februarja ples pod imenom »V gozdu«, kateri kakor je upati, ne bode za lanskim nič zastajal. Brat starosta se zahvali odstopivšemu odboru, zlasti bratu tajniku, kateri je pri našem »Sokolu« deloval od ustanovitve do sedaj vsestransko požrtvovalno. V odbor so bili izvoljeni bratje: dr. A. Schiffrer, starosta; J. Arko (star.), podstarosta, A. Juvane, načelnik; Fr. Jančar, tajnik; F. Peterlin, blagajnik; St. Oražem, Fr. Burger, J. Klun in V. Pisarski namestnik J. Petek. Pregledovalci računov: A. Adamič in F. Klinar. Praporščak J. Arko (ml.), namestnik F. Rus. Delegata v »Zvezni« občni zbor br. dr. A. Schiffrer in Fr. Burger. Upravn. sklada za »Sokolski dom« in veselici odsek br. J. Arko st., B. Fišer in J. Klun. Zeleti bi bilo še, da bi se tudi ženski odsek zopet oživil.

Telovadno društvo »Sokol« v Cerknici ima svoj prvi redni občni zbor v nedeljo, dne 23. t. m. v prostorih hotela Zumer v Cerknici ob 4.

popolnane. Vsi člani in prijatelji »Sokola« tedaj na občni zbor!

Vzor nemškega zdravnika je gotovo dr. Zirnagst v St. Lenartu v Slov. goricah. Nek davni uradnik iz Maribora mu je pisal, naj mu pošlje račun za zdravljenje njegove žene. Uradnik je dobil sledeči odgovor: »Sie sind in meinen Augen ein gemeines Luder. Dr. Zirnagst.« Tako počesteni uradnik pa s tem odlikovanjem ni bil zadovoljen, marveč je po dr. Zirnagstu izdano diploma izročil okrajnemu glavarstvu.

Nemško pevsko društvo se je ustanovilo v Velenju. Ustanovitev so omogočile pruske marke.

Gremijalna bolniška blagajna v Celju. Kar vlada slovenskemu trgovstvu za Spodnje Štajersko, oziroma trgovskemu društvu ni dovolila, to so dobili nemški, oziroma nemškotarski trgovci potom gremija, v katerem so prisilili tudi slovenski trgovci, od namestnijske v Gradcu. Dovolila se jim je ustanovitev gremijalne bolniške blagajne in so se dne 13. t. m. vršile volitve v odbor v vrtnem salonu hotela pri »Zamoren«. Volitev so se udeležili tudi slovenski trgovski nastavljenici moškega in ženskega spola, kakor tudi sluge, službeni pri osebah, ki spadajo v gremij. Upalo se je, da bodo ljudje vsaj toliko pravični, da ako že hočejo v svojo bolniško blagajno vse v področje gremija spadajoče osebe in sluge siliti, daj tudi Slovencev tretjino mest v odbor. Na tozadevno vprašanje, ako se hoče vpoštevati tudi slovenske nastavljenice in ako je Nemcem na skupnem delovanju, je sicer sklicatelj K. Kowetz (kmet, ki kupujejo pri Lakiču, ga pozna) pod imenom Kukovec izjavil, da se bo o stvari odločilo, vendar so zagurali navzoči, tudi taki, za volitev neopravičeni, trušci in pobijali predlog, predno je bil isti sploh na glasovanje dan, posebno se je v to čutili poklicanega neki Costa, ki našim kmetom prav rad prodaja svojo, oziroma svojega nekaka »žajfo«. Rekel je, da se ne sme pripustiti, da bi se društvo poslovenilo, da se vidi, kako se je v Ljubljani pri »Trgovskem bolniškem društvu« zgodilo, ko so dobili Slovenci večino in sedaj od Nemcev nabrani denar porabljajo. Na to mu je zavrnil g. Jagodič, da stvar sploh ne spada tu sem, ker nismo prišli politizirati, ampak se gre tu za res trgovsko stanovsko zadevo, kakor pa je vse kazalo, je Nemcem za politiko in nadvlado. Ako je pa Costa član ljubljanskega trgovskega društva in ako potrebuje podpore, jo bode dobil vedno, čeravno je odbor v slovenskih rokah in nima niti najmanjšega povoda o tem govoriti. Temu so tudi nekateri pametnejši Nemci pritrdili. Predsednik je trdil, da se je izvolitev njihovih kandidatov izvršila enoglasno proti čemur so Slovenci ugovarjali. Kukovec je konfuzno trdil, da ni bilo protipredloga, potem je pa zopet zagovarjal, da ne da protipredloga sploh na glasovanje, ker je bil predlog sprejet. Slovence so s »Heil«-klici nahrulili in to vpitje vedno in vedno ponavljali in s tem pokazali, da s celjskimi nasprotniki tudi v strogo stanovskih zadevah ni mogoče skupno delovanje, vprašati se mora le, zakaj se vabi potem Slovence k zborovanju in volitvam, ko se jim skoraj besede ne da in zakaj silijo Slovenci v to bolniško blagajno, v katere odbor se jim niti svojih zastopnikov ne prepusti? Pač poznamo nadvlado povsod, tam pa, kjer Nemci slučajno niso v večini, pa vpijejo po časopisju, da se jim kričevica godi in to tudi posnema v vsakem oziru celjsko nemško trgovstvo, ki se pa ima za svoj obstoj edino le slovenskim grošem zahvaliti. Nekateri udeleženci iz slovenske strani so se jezili nad takim postopanjem Nemcev, toda naj bodo pomirjeni, v Celju smo enakega postopanja že tako navajeni, da nas to ne more razburjati.

Z graškega vseučilišča. Profesor rimskega prava dr. Gustav Hanaušek je dobil naslov in značaj dvornega svetnika, dvornemu svetniku dr. Avgustu Tewesu, profesorju rimskega prava v pokoju, pa je podeljeno plemstvo.

Mrvo kupi vojna uprava in sicer v Gorici 3500, v Pulju 950 stotov. Tozadevne obravnave se vrše pri vojaških oskrbovališčih in sicer v Gorici 31. januarja in v Pulju dne 1. februarja t. l.

»Bratje hrvaškega Zmaja« se imenuje društvo, ki je letos v Zagrebu začelo prirediti javna predavanja, dočim se je doslej predavalo le v klubu samem. Svoje ime ima od neke stare institucije, od kraljeve telesne straže, ki se je odlikovala po posebni disciplini in neustrašenosti; in po strogi disciplini se odlikuje tudi današnje društvo. Vsak član se strogo zaveže, da bo vršil društvene dolžnosti, in zato je vsak nastop društva uspešen. Župan Amruš mu gre pri vsem na roko, izročil mu je upravo javne knjižnice, a društvo samo je knjižnico na svoje stroške

združilo z javno čitalnico. Na čelu društva je arhivar dr. Emilij plem. Laasowski, poleg njega pristav vseučiliške knjižnice dr. Volimir Deželic. Kak ugled si je pridobilo društvo v Zagrebu, se je pokazalo ob zadnjem Hleščevem predavanju o Napoleonovi Iliriji; na banketu, ki je bil po predavanju, so bili poleg mnogostevilnih društevnikov i zastopniki sledečih društev ozir. korporacij: zastopnika mesta, senatorja Katkic in Hajdinjak; zastopnik »Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti« prof. dr. A. Musić, predsednik, tajnik in blagajnik »Matice Hrvatske« dr. Kučera, dr. Bazala in prof. Bošnjak, saborski poslanec Božidar pl. Kukuljević-Sakcinski, zastopnik »Društva hrv. književnika« prof. dr. Gruber, Jeronimskega društva prof. dr. Rožić, »Hrv. pedag. knjiž. zbora« pisatelj in učitelj Sirovica, tajnik »Društva za pučko osvjetlo« dr. Ortner, starosta »Sokola« ravnatelj Hanuš, kapelnik Muhvič, ravnatelj dr. Iv. Holc itd.

Amerikanske novice. V Primeru, Colo. je ponesrečil Ivan Koželj, doma iz Stranj pri Kamniku. Utrgala se je nad njim velika plast premoaga, ki mu je zlomila nogo.

Zdravstveno stanje mestne občne ljubljanske od 2. do 8. januarja t. l. Rodilo se je 15 otrok; dva sta bila mrtvorodena. Umrlo je 19 oseb in sicer 1 za škrlatico, 4 za jetiko, 1 vsled rrtvoda, 1 vsled nezgode in 12 za različnimi boleznimi. Priporočiti je, da je med umrlimi le 12 domačinov, drugi so tuji.

Zaklako se je v mestni klavnici od 25. decembra 1909 do 2. januarja t. l. 83 volov, 6 krav, 4 bika, 294 prašičev, 152 telet, 32 kostrunov in 17 kozličev. Upeljalo se je zaklane živine: 1 vol, 1 krava, 2 prašiča, 22 telet in 737 kg mesa.

Se že snučemo. Ker je letos kratak predpust, bode kdo mislil, da se ne bomo naplesali. Pa ni tako! Že v soboto so viseli po raznih delih mesta pred gostilnami balončki, okrašeni s smrečjem in zastavami, v lokalih pa so škripali godeci ter naznajali mimoidočim, da je tu čas veselja, da je predpustni čas, v katerem se mora vrteti in malo ponoreti mlado in staro. Nič manj, kakor 26 manjših in večjih plesnih venčkov smo imeli v soboto in nedeljo ponoči v Ljubljani. Z zadovoljstvom pa moramo konstatovati, da so se raznih raznih manjših, običajnih nespornih umljenj, vse izvršile v najlepšem redu. In tako je prav!

Pustolovec. Zadnji čas se je klatil po Karlovih varih, Stuttgartu in drugih mestih neki okoli 26—28 letni, precej velik, plavalas in elegantno oblečen tujec, ki je govoril nemško in dunajskem narečju in je izgledal kakor kak natak ali trgovski sotrudnik ter je pri raznih juvelirjih s ponarejeno hranilnično knjižico izgovljal razne dragocenosti, potem pa izginil. Nadeval si je ime Anton Breitenblager in dejal, da je korespondent. Ker bode brezdomno sponošil tudi po drugih mestih, kjer bi utegnil, če že ne goljufati, vsaj izgovljalne predmete razpečavati, se interesovani krogi na to opozarjajo in naj goljufa takoj naznanijo policiji, odnosno orožništvu.

Tatvini. Na Starem trgu je bilo nekemu hlapcu vlomljeno v kovčeg ter pokradeno več obleke. Tat je sicer dognan, a je neznan kam odnesel pete. — Včeraj zjutraj je bilo vlomljeno v kovčeg Treovim hlapcem Ivanu in Jožefu Kovačiču in Juriju Dežanu. Ivanu Kovačiču je tat odnesel za 40 K obleke in perila, kakor tudi žepno uro z verižico. Jožefu Kovačiču je storilec ukradel par cevljev, obleko in perila, zlat prstan, kakor tudi uro z verižico, v skupni vrednosti 76 K. Dežanu pa je tat odnesel, škornje, srebrno verižico, havelok in obleke, v skupni vrednosti za 74 K. Tat je svojo obleko slekel in popustil na lei mesta ter se oblekel v ukradenko. Tudi ta tat je znan, a je takoj po izvršenem vladu nekam pobegnil.

Samomor. Včeraj popoldne se je obesil na šipi na Dolenjski cesti št. 29 vpokojeni stražnik Fran Sinkovec, rojen 1869. l. na Gumnišah. Nesrečnemu se je brčkone omrčal um in je v tem stanju sklenil storiti smrt, kajti, ko ga je sin vprašal, če se sme iti malo podrsat, mu je rekel, da naj le gre, in da se morda ne vidi več, ker se mu zna vdreti led. Na lice mesta došla policajska komisija je odredila, da so njegovo truplo prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Zapustil je ženo in dva otroka, od katerih je starejši pri mornarjih, mlajši pa je še neprekrbljen.

Vlom. V noči 3. na 4. t. m. so dosedaj še neznani tatovi vlomili v trgovino »Narodne delavske organizacije« v Šturjah pri Postojni ter pokradli do 75 K denarja, 7 kg sladkorja, 9 kg kave, 18 pločevinastih žlic, 12 nožev o črtni drži, 1 vilice, 40 cm dolg nož, 3 jajčke in za 1 K kruha. Skupne škode ima organizacija 110 K 92 v. Tatovi so vporabljali pri

vladu ponarejene ključke in sveder. Orožništvo po neznancih marljivo poizveduje.

Preprečena pot. Alojzij Pacelj iz Dobruške pri Krškem Anton Kraus, pristojen v Heb in Ivan Turk, pristojen v St. Jernej na Dolenjskem so se hoteli odpeljati v Ameriko, ne da bi bili pokusili še vojaški kruh. Pred odhodom vlaka pa jim je tam službojuči stražnik Večerin preprečil nakano s tem, da je vse tri aretoval. Zanimivo je, da se je Pacelj legitimiral z živinskim potnim listom in ker ni bil vol, ga je stražnik odvedel v prostore za ljudi.

Nesavestna je včeraj popoldne obležala na stopnicah v Gledališki stolbi 48letna Marija Tršanova iz Sv. Valburge. Policija jo je dala prepeljati na osrednjo policijsko stražnico, kjer je poklicani zdravnik g. dr. Illner odredil, da so jo takoj prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Nagajivec. Dne 15. t. m. je nek izvošček nalašč vzel po Karlovski cesti po tiru električne cestne železnice tako počasi, da je moral voznik električni voz trikrat ustaviti, da je preprečil nesrečo. Izvošček bode tako korenito o tem poučen, da se mu gotovo ne bode več zljubilo nagajati električnemu vozu.

Nepovabljen prenočevalca. Dne 15. t. m. sta na Trnovskem pristanu skozi okno prišla dva ponočnjaka ter se meni nič tebi nič vlegla na tujo posteljo. Ko ju je gospodinja zaradi tega oštela, sta ji še grozila.

Karambol. Sinoči sta na Dunajski cesti skupaj trehla s konji dva izvoščka in se je pri tem enemu konj na nogah znatno poškodoval.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 6 Slovencev, 100 Hrvatov in 90 Macedoncev. V Heb je šlo 60, v Buks 26, v Beljak pa 36 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Učenka mestnega liceja Marija Marchottije-va je izgubila denarnico z manjšo svoto denarja. — Gospod Bojan Dre- niko je našel otroško boo.

Drobne novice.

* »Český svět«, praški ilustrirani mesečnik, ima v svoji zadnji številki pregled o umetniškem delovanju Slovencev v letu 1909. Piše o otvoritvi Jakopičevega paviljona in o umetniški razstavi ter omenja posamezne umetnike (Groharja, Jakopiča, Jamo, Sternena, Bernekerja, Zajca, Repiča). Dalje govori o koncertih »Glasbene Matice« in »Slovenske Filharmonije« in slednjič o slovenskem gledališču, njegovem repertoarju in o umetnikih in umetnicah, ki na njem delujejo.

* Kompositi »Logarjeve Kriste«, J. Jarno, je napisal na Buchbinderjev tekst novo opereto »Das Musikantenmadel«. Premiera bo še to sezono v Josefstadtskem gledališču na Dunaju.

* Duhovnik roparski morilec. Pred rimsko poroto bi se imela te dni pričeti obravnava zoper duhovnika Alfreda Adornija. Adorni je tožen, da je napadel starega župnika Konstanca Constantinija v njegovem stavu. Sunil ga je z bodalom v oko, da mu je predrl možgane. Mrtvega župnika je spravil v posteljo pod blazine nato pa je vse preiskal ter odnesel znatne župnikove prihranke. Morilec je sprva tajil, pozneje pa je vse priznal. Porotna obravnava se je pa preložila, ker so začeli sumiti, da je duhovnik Adorni enako hudodelstvo že preje enkrat storil.

Telefonska in brzojavna poročila.

Volitve občinskega starešinstva v Zagorju ob Savi.

Zagorje, 18. januarja. Pri današnji volitvi občinskega starešinstva sta zmagali združeni slovenski stranki. Za župana je bil izvoljen g. Fran Weinberger, za podžupana pa g. J. Ranzinger. Spor med krščanskimi socialci in nemškimi nacionalci.

Dunaj, 18. januarja. V današnji seji deželnega zbora je prišlo do ostrega spopada med krščanskimi socialci in nemškimi nacionalci. Ti so namreč vkljub včerajšnjemu dogovoru vložili po poslanca Hofbauerju nujen predlog, ki meri na to, kakor svoječasno lex Kolisko. Krščanski socialci so zagnali velikanski hrup; dr. Oessmann je klical: »Fei, fei!«, drugi pa so kričali: »To je nemška zvestoba!«. Nemškonacionalni predlog je bil odklonjen.

Grof Khuen pri prestolonasledniku.

Dunaj, 18. januarja. Prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand je danes sprejel ogrskega ministrskega predsednika v dolgotrajni avdijenci.

Novo ogrsko ministrstvo.

Dunaj, 18. januarja. Cesar je danes sprejel v poslovalni avdijenci dr. Wekerleja in njegove ministrske tovariše. Nato je sprejel grofa Khuenta

in ostale novoimenovane ministre ter jih zaprisegel. Pri zaprisegi je interveniral skupni finančni minister baron Burian. Grof Khuen je kasneje imel konferenco z grofom Aehrenthalom in baronom Burianom.

Budimpešta, 18. januarja. Portfelj naučnega ministrstva ne prevzame pravosodni minister Szekely, marveč ministrski predsednik grof Khuen - Hedervary sam.

Ogrski parlament.

Budimpešta, 18. januarja. Polslanska zbornica je sklicana na ponedeljek, dne 27. t. m. Vlada predloži zbornici indemnitetu.

Grof Sternberg gre v Indijo.

Dunaj, 18. januarja. Državni poslanec grof Adalbert Strnberg odide te dni na večmesečno potovanje v Indijo.

Ustava za Bosno in Hercegovino.

Dunaj, 18. januarja. Grof Khuen-Hedervary je imel s skupnim finančnim ministrom baronom Burianom dolgotrajno konferenco, ki je v prvi vrsti veljala bosanskemu vprašanju.

Praga, 18. januaja. »Narodni Listy« javljajo, da je bosanski ustavniki načrt zelo obsežno delo, ki ostoji iz 6 delov. Prvi del obsega ustavne določbe, drugi del volilni red, tretji del pa pravilnik za deželni zbor.

Scotus Viator v Splitu.

Split, 18. januarja. Semkaj je prišel znani angleški publicist in velik prijatelj zatiranih slovanskih narodov Scotus Viator s pravim imenom A. W. Sotou-Watson. V Splitu ostane vsi zimo. Odličnega angleškega gosta je sprejel deželni poslanec Lupis.

Proces proti Janini Borowski.

Krakov, 18. januarja. Današnje obravnavo proti Janini Borowski so morali zaključiti, ker je oboženska omedlela in so zdravniki izjavili, da je njeno zdravstveno stanje tako, da ne more prisostvovati razpravi. Proces se nadaljuje jutri.

»Neue Frei Presse« o kraljeviču Gjorgju.

Dunaj, 18. januarja. »Neue Frei Presse« javlja, da se je kraljevič Gjorgje na zadnjem dvornem plesu v Belgradu izredno prijazno razgovarjal z avstrijskim poslanikom grofom Forgachom, vprašal za zdravstveno stanje cesarjevo ter izrazil nado, da se bo v kratkem posrečilo skleniti obe stranke zadovoljujočo trgovsko pogodbo, kar bi bilo v interesu dobrih odnosov med Srbijo in Avstro-Ogrsko.

Jezuiti v Makedonij

Belgrad, 18. januarja. Srbski listi javljajo, da se nastanijo v Skoplju jezuiti. Kupili so v mestu dve hiši. Jezuiti so baje poklicani, da opravljajo dušno pastirstvo med katoliškimi Arnavti. v resnici pa jih je poslala tjakaj avstrijska vlada v svrhu, da delajo med Albanci propagando za Avstrijo.

Zabranjen bolgarski list.

Solun, 18. januarja. Policija je zabranila nadaljno izhajanje bolgarskega lista »Otečestvo«. »Otečestvo« je glasilo znanega bolgarskega vstaškega voditelja Sandanskega, ki je bil pri zadnjih volitvah izvoljen tudi v turški parlament.

Železniške zveze v Makedoniji.

Solun, 18. januarja. Na železniški progi od Zbeveca na srbski meji do Soluna je dosedaj vozil samo en osebni vlak na dan. Železniška uprava je sedaj sklenila, da bode od 15. marca naprej vozili od Zbeveca do Soluna dnevno trije vlaki in sicer dva osebna in en ekspresni.

Turki se modernizujejo.

Carigrad, 18. januarja. Turki so doslej računali dnevni čas po vzhodu solnca. 15. t. m. pa je izdala vlada naredbo, da se ima odslej računati dnevni čas na evropski način in da se ima pisarniško delo po uradih uravnati po evropski uri. To vest potrjuje tudi mlado-turška lista »Tanin« in »Stamboul«.

Zveza Egejskega morja z Jadranskim.

Carigrad, 18. januarja. Vlada je izdala ukaz za trasiranje nove železniške proge iz Bitolja preko Janjine v Avlono na Jadransko morju. Ta železnica ima vezati Egejsko morje z Jadranskim.

Kje je dr. Cook?

Frankfurt, 18. januarja. »Frankfurter Zeitung« javlja, da se nahaja znani dr. Cook v nekem sanatoriju v bližini Norimberga in da je njegova bolezen silno nevarna.

Volitve na Angleškem.

London, 18. januarja. Do sedaj je bilo izvoljenih 92 unionistov, 77 liberalcev, 16 pristašev delavske stranke in 13 nacionalistov. Unionisti so pridobili 37, liberalci 7, delavska stranka pa 1 mandat. Izid volitev v štirih okrajih še ni znan.

Listnica uredništva.

G. F. Romšček, računovodji pri stoineh kapitelju v Ljubljani. — Z ozirom na Vaše pismo z dne 17. t. m. izjavljamo resnici na ljubo, da nismo od Vas sprejeli za naš list nikdar nič črke in da torej tudi ne morete biti v nobeni zvezi s članki ki jih je »Slovenski Narod« priredil glede gospodarstva na škofjski graščini v Gornjem gradu.

Izvid ge. dr. Gabriele Posan-
der na Dunaju.
Gospodu J. Serravallo
v Trstu.
Posebno rada Vam na Vaše vpra-
šanje odgovorjam, da mi je Vaš iz-
borni izdelek Serravallovo k-na-vino z
železom izborni služilo v lasni rabi
in pri mnogih mojih pacientih in da
si pridržujem, se ga v primernih slu-
čajih posluževati tudi v bodočnosti.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 18. januarja 1910.

Termin.	
Pšenica za april 1910	za 50 kg 14-28
Pšenica za oktober 1910	za 50 kg 11-96
Rž za april 1910	za 50 kg 9-94
Koruzna za maj 1910	za 50 kg 6-75
Oves za april 1910	za 50 kg 7-66

Efektiv.
Slabeje

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Januarja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
17.	2. pop.	736.5	4.8 st. jzhod	jasno	
	9. zv.	736.5	3.0 br. zvev.	dež	
18.	7. zj.	734.4	0.8 sr. svzhod	megla	

Srednja včerajšnja temperatura 0.3° norm. -2.5°. Padavina v 24 urah 14.8 mm.

Vsem ljubim sorodnikom, prijate-
ljem in znanjem naznanjamo žalostno
vest, da je naša iskreno ljubljena
soproga ožir. mati, sestra in svakinja,
gospa

Jožefa Kalinšek
zasebnica

po dolgi, mučni bolezni danes ob 3.
popoldne blaženo zaspala v Gospodu.
Pogreb bo v sredo, 19. t. m. ob
4. pop. iz Študentovskih ulic št. 13
na pokopališče pri Sv. Križu.

V Ljubljani, 17. januarja 1910.

Žalujoci ostali.

Urarski pomočnik

se takoj sprejme
pri Fr. P. Zajcu, opiku in urarju v
Ljubljani. 228

Proda se hiša

z dobro gostilno v Ljubljani.
Pisna pod „K. L. 20“ poštno
ležeče Ljubljana. 227

Resna ženitna ponudba.

Trgovec v 31. letu starosti, z
dobro idočo trgovino v primorskem
mestu, se želi takoj poročiti z marljivo
gospodično, (mlada vdova ni izklju-
čena), ki bi premogla nad 8000 kron.

Resne ponudbe naj se pošiljajo
s fotografijo upravištvu »Slovenskega
Naroda«, pod „št. 180 B“. Jamči se
diskretnost. Slike se takoj po prejemu
z odgovorom vrnejo. 205

Pozor!

Ker s 1. februarjem popolnoma opustim
svojo glavno trgovino v Ljubljani, Mestni
trg št. 19 ter jo preselim v Gorico, Šolska
ulica št. 6,

prodam vso trgovsko opremo

po jako ugodni ceni. Reflektante prosim, naj
ne zamude te redke prilike.

Cenjenim odjemalcem

pa vljudno sporočam, da prodajam do 1. fe-
bruarja blago pod nakupno ceno ter opo-
zarjam, da bom imel od 1. februarja naprej
svojo trgovino v Ljubljani le

„pri Planinki“

na Jurčičevem trgu, katero bom znatno
povečal. 161

Engelbert Skušek, Ljubljana.

klavir

se radi pomanjkanja prostora takoj
preda.

Kje, pove upravištvu »Sloven-
skega Naroda«. 229

Spretnega polirja

je večje tudi knjižničarstvo sprejme
tako v službo MATEJ MORAVEC,
zidarski mojster v Idriji. Plača po
dogovoru. 231

Hiša z gostilno

in sedmimi sobami za tujce, na
sproti »odvora v St. Petru na Krasu,
se prodaja iz preste roke pod zelo
ugodnimi pogoji. V hiši je zelo ugoden
prostor za novo malo kavarano, ki
bi se tu zelo dobro obnesla.

Vse podrobnosti se izvedo v
»Narodni gostilni« v St. Petru na
Krasu. 190

Št. 863.

Uradnik 1886 s 1. februarjem t. l.
opremljeno

sobo s hrano

Prijazne ponudbe pod »Uradnik«
na uprav. »Slov. Naroda« 233

3000
slik porabnih predmetov in komadov za da-
rila obsega moj najnovejši glavni katalog,
ki ga na zahtevo vsakomur pošljem
gratis
in franko. C. kr. dvorni dobavitelj Jan Kon-
rad, Most št. 483 (Čedko).

Vsak 3829

četrtek in vsako nedeljo

vso noč odprta
renovirana kavarna „Merkur“

Najvljudneje se priporočata
Viktor in Marija Izlakar.

234

Razglas.

Deželni odbor razpisuje s tem pismeno ponudbene obravnave.

I. za podajo deželnega gozda v Podmolniku

s površino 17 ha 31 a 93 m² kakor stoji in leži z lesom vred, ki je na žagi
v Gor. Kašlju.

Pogoj je, da plača kupec polovico kupnine takoj, ko bode pogodba
veljavno sprejeta, druga polovica kupnine pa se lahko zavaruje na svet.

Troški pogodbe, zemljišne knjige prepisa in procenta zadenejo kupca.
Na ponudbo so ponudniki vezani toliko časa, dokler prodaja te de-
želne imovine ni ustavnim putem odobrena.

II. Za slučaj da bi ne bilo primerne ponudbe v zmislu točke I., se bo
oziralo tudi na ponudbe za rastoči in že posekani les.

K gozdu se nahaja stegen črn les, tako smreka in jelka (hoja), dalje
pa tudi borovec, bukva in brst.

Podrobne pogoje glede izsekavanja lesa je možno vpregledati ob navadnih
uradnih urah pri upravitelstvu deželnih dobrodelnih zavodov v de-
želni bolnici.

Polovico kupnine je vplačati takoj, ko se izroči posekanje ponudniku,
druga polovica pa je vplačati čez leto dni in sicer predno se prične s pose-
kanjem ostalega dela gozda.

Tako glede ponudb pod točko I. kakor točko II. velja, da se na nak-
ladne ugovore od strani podjetnika bodi si glede manjše vrednosti vsled
kakovosti lesa, bodi si glede drugih okolnosti deželni odbor ne bo oziral, da
ostane temveč popudena kupnina za kupca obvezna.

Ponudbe je vlagati do

28. januarja 1910, in sicer do 12. dopoldne pri deželnem odboru.

Ponudbam je priložiti 5% vadij, ki ga je izračunati od visokosti
ponudene kupnine

Ogled gozda se vrši v soboto, 22. januarja 1910. Ponudniki se
zbera v Podmolniku ob 10. dopoldne.

Pri tem obhodu se odkazuje sosedne meje.

Pri enaki ponudbi ima prednost občina Dobrunje.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, 18. januarja 1910.

Samo **MINLOS** PRALNI PRAŠEK

KAKOR EN NOŽ SE GADEŽE MILICION

je tisti, o katerem pravi znani in odlični kemik milne industrije, gospod dr. G.
DETEL v Berlinu, da ima veliko pralno moč

večjo nego milo ali milo in soda
ne da bi se lotil perila.

Minlos pralni prašek je torej najboljši

kar se more rabiti za pranje perila, varuje perilo kar se najbolj da misliti, je
poceni in daje 152

bliščeečo beloto in je popolnoma brez duha.

Zavitek 1/2 kg stane 30 same 30 vin.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonialnim blagom in milom.

Na debelo L. Minlos, Dunaj, L. Mölkerbastel 3.

Pekarija

se takoj odda na Tržaški cesti št. 4
v Ljubljani. 198

Ugodna prilika!

Sode od finega špirta,
iz hrastovega lesa, krasni izdelek to
varne špirta, zelo močne in trpežne
deloma popolnoma nove deloma enkrat
rabljene, velikosti vsebine po 300, 350,
400, 600 do 700 litrov za takojšnjo
rabo vsakih vrst vina najboljše pripo-
ročljivosti odda po prav nizkih soli nih
cenah tvrdka Iv. A. Hartmanna nasl.
Avg. Tomažič, Ljubljana, Marije
Terezije cesta. 4415

Starinarji in trgovci z oblekami
dobe obleke iz starega komisnega blaga in
volnenega lodna, nadalje temnosive hlače
tramvajskih uslužbencev in predelane vojaške
zimke in poletne koce, kakor tudi stare vo-
jaške čevlje in škornje po najnižji ceni pri L.
Pressburger in sin Dunaj XX. I. 8

Pozor!
Prvi
slovenski
izprašani optik
Dragotin Jurman
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 2.

Prve vrste zavarovalnica za življenje
sprejme takoj stroke vajenega 230

potovalnega uradnika za Kranjsko

slovenščine popolnoma zmožnega proti stalni plači in proviziji.
Gospodje, ki so v gorenji lastnosti in na Kranjskem dokazano
že dosegli uspehov, naj ponudbe z navedbo zahtev in referenc poš-
ljejo na naslov Rudolf Mose na Dunaju I, pod „W. W. 2653“.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani naznanjam častitemu občinstvu, da je moj

ilustrovani cenik za leto 1910 izšel

in se na frankirano zahtevanje dobi brezplačno in poštne prosto.

Izhaja že 36. leto in obsega 460 vrst najboljših poljskih, zelenjad-
nih in cvetličnih semen, za katera jamčim.

Cenjeni ku ovalci naj dobro premislijo, kje se dobe res prav zanesljiva
semena. Imam čez 200 pohvalnih pism. Istotako se dobe tudi mnogovrstne

cvetlice v loncih in dežah, kakor tudi mnogovrstni sveži in suhi

šopki in venci z trakovi in napisi

in mnogovrstni drugi v to stroko spadajoči predmeti, prav po nizkih cenah in
točno izvršeni. — Z odličnim spoštovanjem se priporočam

v Ljubljani, vrtnarija in semensko skladišče v lastni
hiši Bleiweisova cesta št. 1, prodajalna: Šelenbur-
gova ulica šte. 5, nasproti pošte.

Naznanilo.

Usojam si slavnemu občinstvu vljudno naznaniti, da sem otvorila

na Sv. Petra cesti št. 26

(v Rohrmannovi hiši) na novo urejeno

trgovino s papirjem, galant. in šolskimi potrebščinami

Zagotavljam svojim cenj. odjemalcem točno potrebo in jih opozarjam
tudi na veliko izbiro in solidnost blaga. — Priporočam p. n. društvom za pred-
pustne veselice razne kotiljone, serpentine, korijandoli itd. 202

Cene za vse blago vsekdar najnižje.

V nadi, da me bo slavno občinstvo podpiralo z obilnim obiskom, se pri-
poročam z odličnim spoštovanjem

M. Tičar

trgovina s papirjem itd. v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 26.

POKORNEGA

pelinkovec

Najboljši

želodčni liker sveta.

Od zdravniških avtoritet pri-

poročen kot ugoden, tečen

in želodec jačujoč

čisti biljni destilat.

Eksportira se na vse kraje sveta.

Odlikovan s 60 zlatimi, sre-

brnimi in častnimi kolajnam.

Dobiva se povsod.

Opomba!!

Izvrsten glas našega elizira
Pelinkovca je dal povoda,
da naša konkurenca prodaja
pod istim in sličnim imenom
slabše — često zdravju
škodljive — pijače. Radi
tega pazite na našo z za-
konom zavarovano vi-
njeto in zahtevajte izrecno

Pelinkovac Pokorny.

Vse ostalo naj se kot
.. penaredba zavrne. ..

Edini proizvajalec:

Kralj. povl. dion. tvornica likera

preje 153

FRANJO POKORNY,

Zagreb.

Ustanovljeno leta 1862.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavnica K 3.000.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond 350.000 kron.

Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

priporoča promese na cele srečke od leta 1880 po 90 K, na polinke po 21 K; izrebanje dne 1. februarja; glavni dobiček 600.000 kron.
promese na 3%, zem. kred. srečke po 5 1/2, kron; izrebanje dne 15. februarja; glavni dobiček 90.000 kron.

Sprejema vloge na knjižico in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2%.